

2. โรคหัด 21 ราย ในจังหวัดยโสธร พบผู้ป่วยโรคหัด 21 ราย ทั้งหมดเป็นนักเรียนในศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด แห่งหนึ่ง จากนักเรียนและครูฝึกทั้งหมด 212 คน (นักเรียน 169 คน ครูฝึก 43 คน) อัตราป่วยร้อยละ 9.90 เป็นเพศชาย อายุ ระหว่าง 17-40 ปี เฉลี่ยอายุ 25 ปี ผู้ป่วยรายแรกเริ่มป่วยวันที่ 5 มีนาคม 2561 พบสูงสุดวันที่ 10 มีนาคม 2561 และรายล่าสุดวันที่ 15 มีนาคม 2561 ด้วยอาการไข้ ผื่น และน้ำมูก ร้อยละ 68.42 รองลงมา ได้แก่ ไอ (63.16) ถ่ายเหลว (42.11) ตาแดง (31.58) เจ็บคอ (5.26) และปวดศีรษะ (5.26) ทุกรายไม่ทราบประวัติวัคซีน เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลยโสธร 7 ราย เป็นผู้ป่วยใน 1 ราย ผู้ป่วยนอก 6 ราย ไม่มีผู้ป่วยอาการรุนแรง และได้ยากลับไปรับประทาน แพทย์วินิจฉัยสงสัยโรคหัด และได้ทำการเก็บตัวอย่าง น้ำเหลืองส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการด้วยวิธี ELISA เพื่อตรวจหา แอนติบอดีชนิด IgM ที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 10 อุบลราชธานี ผลการตรวจพบเชื้อภาวะการติดเชื้อโรคหัดทั้ง 7 ตัวอย่าง วันที่ 15 มีนาคม 2561 ทำการคัดกรองและค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติม 154 คน เก็บตัวอย่างน้ำเหลือง 5 ตัวอย่าง ป้ายเชื้อจาก ลำคอ (Throat swab) 4 ตัวอย่าง ส่งที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่ 10 อุบลราชธานี อยู่ระหว่างรอผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ มาตรการป้องกันควบคุมโรควันที่ 16 มีนาคม 2561 ให้สุศึกษาแก่ เจ้าหน้าที่และนักเรียนทุกคน ดำเนินการฉีดวัคซีนในผู้ที่ยังไม่มี ประวัติ คัดแยกผู้ป่วยและไม่ป่วยออกจากการทำงานกิจกรรมร่วมกัน ทำความสะอาดสถานที่ภายในศูนย์ฯ และเฝ้าระวังผู้ป่วยรายใหม่ สำหรับสถานการณ์โรคหัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงาน ป้องกันควบคุมโรคที่ 10 จังหวัดอุบลราชธานี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 13 มีนาคม 2561 พบผู้ป่วยโรคหัด 43 ราย คิด เป็นอัตราป่วย 0.93 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้ป่วย เสียชีวิต อัตราส่วนเพศชายต่อหญิง เท่ากับ 1.39 : 1 กลุ่มอายุที่ พบสูงสุดคือ 15-24 ปี อัตราป่วย 154.05 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ 25-34 ปี (64.86) และ 35-44 ปี (44.51) จังหวัดที่มี อัตราป่วยสูงสุดคือ จังหวัดอำนาจเจริญ 7.69 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ ศรีสะเกษ (0.68) ยโสธร (0.37) และอุบลราชธานี (0.11) ตามลำดับ

3. การประเมินความเสี่ยงจากการดื่มน้ำ จมน้ำ

ในสัปดาห์นี้พบว่าสถานการณ์การเสียชีวิตจากการดื่มน้ำ จมน้ำมีรายงานเพิ่มมากขึ้นจากตั้งแต่ต้นปี ซึ่งสอดคล้องกับจากการ วิเคราะห์สถานการณ์จากข้อมูลโปรแกรมตรวจสอบข่าวการระบาด กรมควบคุมโรค ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558-2560 พบว่าคนที่จมน้ำ เสียชีวิต มากกว่าร้อยละ 50 อยู่ในกลุ่มอายุต่ำกว่า 25 ปี ทั้งนี้เด็ก

อายุ 10-15 ปี มีการจมน้ำเสียชีวิตเป็นอันดับ 1 โดยเพศชายมี อัตราการเสียชีวิตจากการจมน้ำมากกว่าเพศหญิง 2 เท่า ช่วงเดือน เมษายนเป็นช่วงเวลาที่มียุทธการจมน้ำเสียชีวิตมากที่สุด รองลงมาคือ เดือนมีนาคม และพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงฤดูร้อน และปิดภาค การศึกษา ทั้งนี้ช่วงเวลา 15.00-17.59 น. เป็นช่วงที่มีการเกิดเหตุ มากที่สุด สถานที่ที่เด็กตกน้ำอยู่ที่บ้าน และบริเวณบ้านร้อยละ 37.00 แหล่งน้ำที่เด็กจมนั้นคือแหล่งน้ำธรรมชาติ ร้อยละ 39.00

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการจมน้ำ แยกเป็น 2 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยด้านบุคคลโดยขึ้นกับสภาพร่างกาย พัฒนาการ พฤติกรรม

2. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม แบ่งออกเป็นสิ่งแวดล้อมทาง กายภาพ เช่น การมีแหล่งน้ำใกล้ตัวเด็ก การไม่มีรั้วรอบแหล่งน้ำ และสิ่งแวดล้อมทางสังคม เช่น ขาดผู้ปกครองคอยดูแล ผู้ช่วยเหลือ ใกล้เคียงไม่มีความรู้ในการกู้ชีพ หรือปฐมพยาบาล

มาตรการป้องกันเด็กจมน้ำต้องครอบคลุมปัจจัยความเสี่ยง ดังกล่าวโดยการสอนให้เด็กรู้วิธีการเอาชีวิตรอดในน้ำเมื่อตกน้ำ โดยการลอยตัวเปล่าหรือลอยตัวโดยใช้อุปกรณ์ช่วย ขูชีพ สอนให้ ประชาชนและเด็กรู้จักกฎความปลอดภัยทางน้ำ เช่น ไม่ปล่อยให้- เด็กอยู่ใกล้แหล่งน้ำตามลำพัง ไม่ว่ายน้ำคนเดียว ไม่แก้มจมน้ำ สอนให้เด็กรู้จักวิธีการช่วยเหลือที่ถูกต้อง โดยการ “ตะโกน โยน ยื่น” ปฐมพยาบาล สอนและฝึกปฏิบัติให้ประชาชนและเด็กรู้วิธีการ ปฐมพยาบาลคนจมน้ำที่ถูกต้องโดย ห้ามจับเด็กอุ้มพาดบ่า แล้ว กระแทกเพื่อเอาน้ำออก

ในสัปดาห์นี้ยังพบผู้ป่วยโรคพิษสุนัขบ้าถึง 3 ราย เป็น ผู้ป่วยในประเทศไทยถึง 2 ราย ซึ่งเป็นรายที่ 5 และ 6 ของประเทศ ภายใน 2 เดือนครึ่ง สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าจึงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และพบว่าขาดการตระหนักในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า หลังถูกกัด หรือคิดว่าเป็นเพียงแผลสกปรกไม่ได้ติดโรค

สถานการณ์ต่างประเทศ

1. สถานการณ์โรคเมอร์ส (MERS) ประเทศซาอุดีอาระเบีย ข้อมูลจากเว็บไซต์ CIDRAP รายงาน ณ วันที่ 12 มีนาคม 2561 กระทรวงสาธารณสุขซาอุดีอาระเบีย ได้รับรายงานวันที่ 12 มีนาคม 2561 ว่าพบผู้ป่วยโรค MERS รายใหม่ เป็นชายอายุ 56 ปี อยู่เมือง Jeddah ขณะนี้อาการทรงตัว มีประวัติสัมผัสสัตว์โดยตรง ข้อมูลจากกระทรวงสาธารณสุขซาอุดีอาระเบีย รายงาน ผู้ป่วย MERS ตั้งแต่ปี 2555 ถึงวันที่ 12 มีนาคม 2561 มีจำนวน 1,815 ราย เสียชีวิต 736 ราย อยู่ระหว่างรักษา 9 ราย แต่ต้นปี 2561 ถึงวันที่ 12 มีนาคม 2561 มีรายงานผู้ป่วย 52 ราย

2. สถานการณ์โรคไข้เหลือง ประเทศบราซิล

ข้อมูลจากเว็บไซต์ CIDRAP รายงาน ณ วันที่ 12 มีนาคม 2561 จากรายงานล่าสุดขององค์การอนามัยโลก พบว่ามีผู้เดินทางที่ไม่ได้รับวัคซีนจำนวน 10 ราย ได้รับเชื้อไข้เหลืองขณะเดินทางในประเทศบราซิล ในช่วง 2-3 เดือนที่ผ่านมา นอกจากกรณีของผู้ป่วย 7 รายที่ได้รายงานไปแล้วก่อนหน้านี้ในกลุ่มผู้เดินทางจากต่างประเทศ ในช่วงนี้มีผู้ป่วยรายใหม่ที่เป็นผู้เดินทางมาจากโรมาเนีย อาร์เจนตินา และสวิสเซอร์แลนด์ บราซิลกำลังประสบกับการระบาดของโรคไข้เหลืองอย่างที่เรียกได้ว่าเป็นหนึ่งในเหตุการณ์

ระบาดครั้งใหญ่ที่สุดของโลกปัจจุบัน โดยระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม 2560 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2561 มีผู้ป่วยยืนยันโรคไข้เหลืองทั้งหมด 723 ราย ผู้เสียชีวิต 237 ราย

องค์การอนามัยโลกรายงาน ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2561 ว่า ประชากรเป้าหมายฉีดวัคซีนในบราซิลเพียงร้อยละ 23 และมีการรณรงค์ครั้งใหญ่เพื่อฉีดวัคซีนแก่ประชาชนในรัฐ Bahia, Rio de Janeiro และ Sao Paulo แต่ยังมีจำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้น และการระบาดในลิงแสดงให้เห็นถึงโอกาสเสี่ยงที่อาจเกิดการแพร่กระจายไปยังพื้นที่ใหม่ ๆ ภายในประเทศบราซิล

รายงานโรค
ที่ต้องเฝ้าระวัง

ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 10

Reported cases of diseases under surveillance 506, 10th week

✉ get506@yahoo.com

ศูนย์สารสนเทศทางระบาดวิทยาและพยากรณ์โรค สำนักระบาดวิทยา
Center for Epidemiological Informatics, Bureau of Epidemiology

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคติดต่อที่สำคัญ จากการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ๆ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2561 สัปดาห์ที่ 10

Table 1 Reported cases of priority diseases under surveillance by compared to previous year in Thailand, 10th week 2018

Disease	2018				Case* (Current 4 week)	Mean** (2013-2017)	Cumulative	
	Week 7	Week 8	Week 9	Week 10			2018	
	Cases	Cases	Cases	Cases			Cases	Deaths
Cholera	0	0	0	0	0	2	0	0
Influenza	3239	2754	2368	1137	9498	8578	32414	1
Meningococcal Meningitis	0	0	0	0	0	1	1	0
Measles	44	33	43	14	134	194	480	1
Diphtheria	0	1	0	1	2	1	2	0
Pertussis	1	2	0	0	3	3	7	0
Pneumonia (Admitted)	5522	4906	4229	1966	16623	3317	56335	30
Leptospirosis	15	26	20	6	67	132	327	1
Hand, foot and mouth disease	810	785	623	322	2540	3208	7715	0
Total D.H.F.	510	520	366	108	1504	3317	4847	8

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร และ สำนักระบาดวิทยา: รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

ข้อมูลในตารางจะถูกปรับปรุงทุกสัปดาห์ วัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันควบคุมโรค/ภัย เป็นหลัก มิใช่เป็นรายงานสถิติของโรคนั้น ๆ

ส่วนใหญ่เป็นการรายงาน "ผู้ป่วยที่สงสัย (suspect)" มิใช่ "ผู้ป่วยที่ยืนยันว่าเป็นโรคนั้น ๆ (confirm)"

ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังได้ทุกสัปดาห์ จึงไม่ควรนำข้อมูลสัปดาห์ปัจจุบันไปอ้างอิงในเอกสารวิชาการ

* จำนวนผู้ป่วย 4 สัปดาห์ล่าสุด (4 สัปดาห์ คิดเป็น 1 ช่วง)

** จำนวนผู้ป่วยในช่วง 4 สัปดาห์ก่อนหน้า, 4 สัปดาห์เดียวกันกับปีปัจจุบัน และ 4 สัปดาห์หลัง ของข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง 15 ช่วง (60 สัปดาห์)